

VELE MILJOENEN AAN OVERHEIDSGELD GAAN IN ROOK OP

MINISTER Jacqueline Cramer, voormalig bestuursvoorzitter van Milieudéfensie, die gisteren onder vuur kwam wegens haar vermeende steun aan het krakersblad Bluf!, dreigt de miljoenen subsidies aan bepaalde organisaties te stoppen als zij het roer niet omgooien. De vraag is echter of zij weet welke curieuze subsidies haar ministerie van VROM verstrekt. Onze verslaggever bestudeerde de SMOM, wat staat voor Subsidieregeling Maatschappelijke Organisaties en Milieu. Via deze regeling wordt dit jaar tien miljoen euro uitgegeven aan projecten waar je meestal nooit meer iets van hoort. Lees en huiver én grijp uw kans en vraag ook subsidie aan.

CRAMERS SUBSIDIE-PARADIJS

door EMILE BODE

De stichting Wise kreeg twee jaar geleden 64.060 euro subsidie voor een zinnige discussie over de toekomstige energievoorziening en de eventuele rol die kernenergie kan spelen. Wat staat er boven aan hun website: 'Wise is tegen kernenergie.' Voor welke discussie zijn die vele duizenden euro's dan nodig?

Wise staat onder leiding van Peer de Rijk. Hij is de broer van Mirjam de Rijk en zij is weer de levenspartner van het afgetreden GroenLinks-Kamerlid Wijnand Duyvendak. *It's all in the family...*

Je valt van de ene in de andere verbazing als je leest aan welke milieuprojecten uw belastinggeld wordt besteed. Zijn wij nu gek dat we dit niet begrijpen, of is de verantwoordelijke minister Cramer van VROM meesjogge? In dit land wordt subsidie gegeven aan honderden projecten waarvan we nooit meer iets vernemen.

We namen de proef op de som en onderzochten 48 projecten waarvoor dit jaar ruim 10 miljoen euro wordt uitgekeerd (zie staafje). Bijna de helft van dit bedrag (4,5 miljoen) gaat, over drie jaar uitgesmeerd, naar de stichting Natuur en Milieu voor het project 'Voor een mooie en gezonde wereld'. Uit de aanvraag blijkt dat Natuur en Milieu dit overheidsgeld ook gaat gebruiken om juridische actie en publicitaire druk uit te oefenen op de zelfde overheid.

Een ander voorbeeld: de organisatie Milieu Centraal ontvangt 136.980 euro om vakantiegangers te informeren over duurzaam toerisme. Die informatie komt mettertijd op een website. Klaarblijkelijk weten de ambtenaren onder de Haagse stolp niet dat het barst van de informatie over duurzaam toerisme. Liefst 179.000 hits voor duurzaam toerisme op Google!

Als u als organisatie in aanmerking wilt komen voor een zogenoemde SMOM-subsidie, wil men we u graag een handje helpen. U moet in ieder geval een organisatie zonder winstoogmerk zijn en met uw project het maatschappelijk debat voeden. Over dat laatste hoeft u zich geen zorgen te maken. Zo krijgt de stichting VBDO een weliswaar bescheiden bedrag van 12.000 euro om particuliere beleggers tijdens aandeelhoudersvergaderingen aan te zetten om vragen te stellen over duurzame ontwikkelingen bij bedrijven...

U doet er verstandig aan uw aanvraag zo ingewikkeld mo-

gelijk te formuleren. U moet er vooral voor zorgen dat de gewone burger er niets van begrijpt. Gooi er vooral een hoop Engelse termen tegenaan. Dus als u 70.000 euro wilt ontvangen voor het integreren van vrouwen in bepaald milieubeleid, doe dan zoals de Stichting vrouw en milieu: 'We willen zichtbaar maken welke praktische consequenties gender mainstreaming heeft voor het milieubeleid en in welke opzichten het beleid er kwalitatief beter van wordt.'

De stichting Both Ends krijgt 320.000 euro om met milieuorganisaties in ontwikkelingslanden te communiceren over mondiale duurzaamheid. Dit gebeurt door middel van een 'sluitende communicatiecyclus met inform, interact en act waarbij het act-deel beperkt is uitgewerkt'. U begrijpt dat natuurlijk meteen.

Ruimtegebruik

U bent als subsidieaanvrager echt een sukkel als u vergeet het woord duurzaam te vermelden. Als u dat doet, kunt u het wel schudden. Want dit jaar is er subsidie voor duurzaamheid in het onderwijs, duurzaam ruimtegebruik, duurzame kleding, het verduurzamen van rijstketens, duurzaam tropisch hout en uiteraard voor verticale integratie van duurzaamheid. Wat dat is, weten wij niet, maar u kunt rustig proberen om volgend jaar subsidie aan te vragen voor horizontale duurzaamheid. Als u uw aanvraag opstelt, gebruik dan vooral het woord handelingsperspectief. Dit woord is op dit moment helemaal in.

Als u een milieuproject voor kansarmen op poten zet, zit u geramd. Kansarme allochtonen zijn helemaal top. Dergelijke projecten worden door de sinterklaas van VROM zelden geweigerd.

De Nederlands-Turkse stichting Tema uit Rotterdam houdt zich volgens de website onder andere bezig met 'herstrijding van bodemerosie en bescherming van de natuur'. Het moet natuurlijk bestrijding van bodemerosie zijn en bescherming, maar ziet u, de website wordt in Turkije gemaakt en op de elektronische snelweg gaat er wel eens iets mis. Directeur S. Köker ziet de bui al hangen. „U gaat zeker een verhaal maken over het nut van subsidies”, zegt hij. Köker bestrijdt dat de subsidiestromen hun doel voorbij schieten. „Het is heel moeilijk om allochtonen respect voor de natuur bij te brengen. Als een grote Nederlandse organisatie naar een moskee of naar Turkse scholen gaat om voorlichting te geven, heeft dat geen zin. Ons kennen ze wel en daarom hebben we 75.000

167.621 euro voor de ontwikkeling van een hybride-tuktuk

heeft de stichting Oikos 30.000 euro subsidie besteed om inzicht te krijgen in de rol die religieuze en levensbeschouwelijke organisaties kunnen spelen bij het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit. Natuurlijk weet u wat biodiversiteit is, maar voor de enkeling die het niet weet: dat is de verscheidenheid in genen, soorten en ecosystemen in een bepaalde regio. Het eindverslag laten we op internet. De conclusie luidt: 'De levensbeschouwing van boeddhisten, christenen, hindoes, islamieten en joden leidt tot een dempende werking van het gebruik van natuur- en milieugoederen'. U begrijpt onmiddellijk dat dit rapport bij SMOM is ingeslagen als een bom. Bij het ministerie van VROM praten ze er nog dagelijks over.

De SMOM-subsidies worden gestroomlijnd door de machtige maar nogal onbekende organisatie SenterNovem. Dit agentschap van het ministerie van Economische Zaken met meer dan 1500 medewerkers voert overheidsbeleid uit op het gebied van innovatie en duurzaamheid en verstrekt jaarlijks meer dan twee miljard aan subsidies. Zie ook www.senternovem.nl/smom/.

Woordvoerder Eikelboom van VROM rechtvaardigt de subsidies door erop te wijzen dat er pas een serieus milieudebat kan plaatsvinden als er van alle kanten informatie wordt gegeven. „Daarom krijgen zeer diverse organisaties van ons subsidies, ook als zij kritisch tegenover de rijksoverheid staan. Overigens krijgt lang niet iedere club geld van ons. Onze subsidie wordt driemaal overtekend."

Bedrijfsleven
Directeur Mirjam de Rijk van stichting Natuur en Milieu moet wel af en toe giechelen als hij haar bepaalde subsidies voorlezen. Ze zegt ook: „Julie richten je volledig op de milieusubsidies, terwijl het bedrijfsleven vele malen meer geld krijgt. Hier lees ik bijvoorbeeld dat de stichting Nederland Maritiem Land 670.000 euro subsidie krijgt. Ik zou wel eens willen weten

waar dat geld naartoe gaat." Is er in de stortvloed aan subsidies dan geen enkele originele aanvraag? Nou, we vonden er één waar we wel om konden lachen. De stichting Envia Nederland heeft van sinterklaas Cramer 167.621 euro ontvangen voor de ontwikkeling van een hybride-tuktuk. Hoogopgeleide jongeren gaan proberen deze gemotoriseerde riksja een stuk milieuvriendelijker te maken. Dus als u over een paar jaar een (uh) duurzame toekomst ziet rijden, dan is dat te danken aan het wijze beleid van VROM.

Milieuminister guller dan Sinterklaas

SMOM-PROJECTEN 2008

	BEDRAG	AANVRAGER
1	4.500.000	Stichting Natuur en Milieu
2	777.753	Stichting De Noordzee
3	479.745	Stichting Reinwater
4	298.943	Provinciale milieufederaties
5	320.003	Stichting Both Ends
6	297.924	Nationale Jeugdgraad
7	291.945	Fietsersbond
8	179.921	IVN
9	167.621	Envia
10	150.710	Stichting Nabuur
11	136.980	Milieu Centraal
12	131.303	Klimaatverbond Nederland
13	125.000	Global Education
14	121.810	Albeda College
15	111.950	Stichting Leefmilieu
16	105.749	Amsterdams Steunpunt Wonen
17	100.509	Stichting Collusie Milieuzorgprojecten
18	100.000	Stichting Milieudéfensie
19	98.708	Avalon Foundation
20	96.819	Artis
21	92.975	Stichting Made-By
22	90.119	Stichting Verantwoord Beheer IJsselmeer
23	89.028	India Werkgroep
24	87.540	Stichting Varkens in Nood
25	85.824	Probos
26	83.762	Stichting wAarde
27	79.834	Provinciale milieufederaties
28	78.708	Lokalmondiaal
29	71.387	Milieukontakt Oost-Europa
30	70.000	Stichting FairFood
31	68.891	Stichting DHO
32	68.549	Stichting Hivos
33	66.871	Stichting Peak Oil
34	66.821	VBDO
35	66.137	Stichting Wereldconsument
36	64.400	NIBUD
37	60.716	Hogeschool Domstad
38	59.240	Rotterdams Milieucentrum
39	58.000	Future
40	49.901	Leefmilieu
41	49.610	Vegetariërsbond
42	49.205	StOK
43	48.867	Probos
44	48.050	Stichting wAarde
45	36.665	Klimaatverbond Nederland
46	33.443	Evangelse Alliantie
47	26.500	Stichting Elsewar
48	13.000	Stichting Reinwater
Totaal	10.327.090	

Illustratie: WILLIAM PENNING

Bron: SenterNovem/SMOM

1372 km non-stop

(maar neem wel even een broodje mee voor onderweg)

1 op 19,6. Passat BlueMotion.

Das Auto.

Brandstofverbruik 0,5 l/100 km (lil op 19,6 km). CO₂ - uitstoot 136 g/km. Energielabel A

MILCO

VINDERSGELUK

Ook ik heb last van kredietcrisis. Mijn vrouw. Ze dringt me een portemonnee op. Zit zo: ik verlies wel eens geld. Dan een tientje, maar soms ook vijftig euro of meer.

Stom natuurlijk, maar pas echt vervelend als het voor onze huisdeur gebeurt.

Dan vindt mijn vrouw het. Of mijn kinderen en die vertellen het haar.

En dan zijn de rapen gaar.

Maar wat mijn vrouw gemakshalve vergeet: ben ik blut, dan vind ik altijd geld. Laatst nog honderd gulden in een oud colbertje plus 75 euro uit een gescheurde broek. Lachend rennen we naar snackbar of Chinees!

En de keer dat we dringend een elastische schoorsteenpijp nodig hadden, waren we echt platzak, maar let op: in een lade vond ik zomaar 750 dollar! Echt, ik wist niet eens dat ik die lade had!

Maar de kredietcrisis is hard. Iedereen levert in, ik mijn vindergeluk.

Milco Aarts

Speciaal voor U!

KOM NAAR CARRÉ

Reserveer nu als eerste uw stoel voor de komende theater-voorstellingen in Carré.

Kijk donderdag in De Telegraaf

PROFITEER NU!

5,00 %

p.j.

dagelijks opvraagbaar

op onze spaarrekening voor alle nieuwe klanten

www.crediteurope.nl

Credit EuropeBank

De Telegraaf

Hoe was uw vakantie?

Wij zijn op zoek naar uw vakantie ervaring. Waar bent u deze zomer naar toe geweest? Hoe was uw hotel? Hoe was het zwembad, de bediening, uw kamer? Doe vandaag nog mee aan ons grote vakantieonderzoek en u maakt kans op één van de vele prijzen.

Win een Droomreis!
of één van de 30 andere vakanties

Laat naast uw beoordeling ook uw allerleukste vakantiefoto op onze site achter en maak daarmee kans op De Telegraaf Hoofdprijs:

- 9-daagse tropische droomreis voor 2 personen naar een vijfsterren hotel!

ditwasmijnvakantie.nl/telegraaf

Kijk op www.ditwasmijnvakantie.nl/telegraaf voor de voorwaarden.